HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Årsrapport 2017

Haltdalen Sparebank

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Innholdsfortegnelse

Årsrapport 2017 1
Innholdsfortegnelse 2
Årsberetning 2017 4
RAMMEBETINGELSER 5
EIKA ALLIANSEN 6
NÆROMRÅDET 7
BANKENS DRIFT I 2017 8
VIRKSOMHETSSTYRING, INTERN KONTROLL OG RISIKOSTYRING 12
SAMFUNNSANSVAR 13
ANSATTE OG ARBEIDSMILJØET 13
FRAMTIDSUTSIKTER 14
STYRETS FORSLAG TIL DISPONERING AV ÅRETS OVERSKUDD. 15
Årsregnskap 2017 16
RESULTATREGNSKAP 16
EIENDELER 18
GJELD OG EGENKAPITAL 19
KONTANTSTRØMANALYSE – DIREKTE METODE 20
GENERELLE PRINSIPPER 21
NOTE 1: FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSTYRING 26
NOTE 2 – KREDITTRISIKO 27
NOTE 3 – ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING 35
NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO 37
NOTE 5 – RENTERISIKO 38
NOTE 6 – MARKEDSRISIKO 39
NOTE 7 - RENTER OG LIGNENDE KOSTNADER PÅ ANSVARLIG LÅNEKAPITAL 42
NOTE 8 - ANDRE RENTEKOSTNADER 42
NOTE 9 - PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER 43
NOTE 10 - PENSJON 43
NOTE 11 - LØNNS- OG ADMINISTRASJONKOSTNADER 44
NOTE 12 - LÅN OG YTELSER 44
NOTE 13 - VARIGE DRIFTSMIDLER 45

En alliansebank i eika.

NOTE 14 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER 46
NOTE 15 – SKATT 46
NOTE 16 - KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK 47
NOTE 17 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER 48
NOTE 18 - GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER 49
NOTE 19 - SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD 49
NOTE 20 – EGENKAPITAL 49
NOTE 21 – GARANTIANSVAR 50
NOTE 22 – NØKKELTALL 51

Årsberetning 2017

HALTDALEN SPAREBANK

Haltdalen Sparebank ble stiftet i 1898 og er en selvstendig sparebank. Banken har hovedkontor i Haltdalen og avdelingskontor som er åpent 1 dag pr uke i Ålen, på Singsås og i Trondheim. Haltdalen Sparebank opprettet eget rådgivningskontor på Vestre Rosten 61 i Trondheim i 2017. Kontoret blir betjent av rådgiverne i banken en dag per uke. Det er viktig med en tilstedeværelse i Trondheimsregionen da en betydelig del av vår kundemasse er bosatt her.

Vi ønsker å være den foretrukne samarbeidspartner for levering av finansielle tjenester i vårt nærområde, som er Singsås, Haltdalen og Ålen, til personkunder, landbruk og små og mellomstore bedrifter. Vi skal også være et konkurransedyktig alternativ for levering av finansielle tjenester utenfor vårt nærområde. Dette skal vi oppnå ved å være fleksibel, tilgjengelig og yte god service med høy kompetanse. Vi ønsker å være en attraktiv arbeidsplass og en aktiv medspiller i lokalsamfunnet gjennom deltagelse og støtte til lokale lag/foreninger og lokalt næringsliv.

Haltdalen Sparebank har personkunder fra hele landet, mens våre næringskunder i hovedsak kommer fra vårt nærområde. Banken hadde 4983 kunder ved utgangen av 2017 mot 4.976 kunder ved utgangen av 2016. Vi har som mål å ha en markedsdekning på 65 % i hvert av våre nærområder.

Vi er den foretrukne banken i Haltdalen, og har i Ålen en markedsandel på 57%. I Singsås er markedsandelen 60%. Markedsandelene totalt i nærområdet er stabil. Sett opp imot til utgangspunktet pr 01.01.2008 med en markedsandel på 35 %, er vi fornøyd med det vi har oppnådd i dette området.

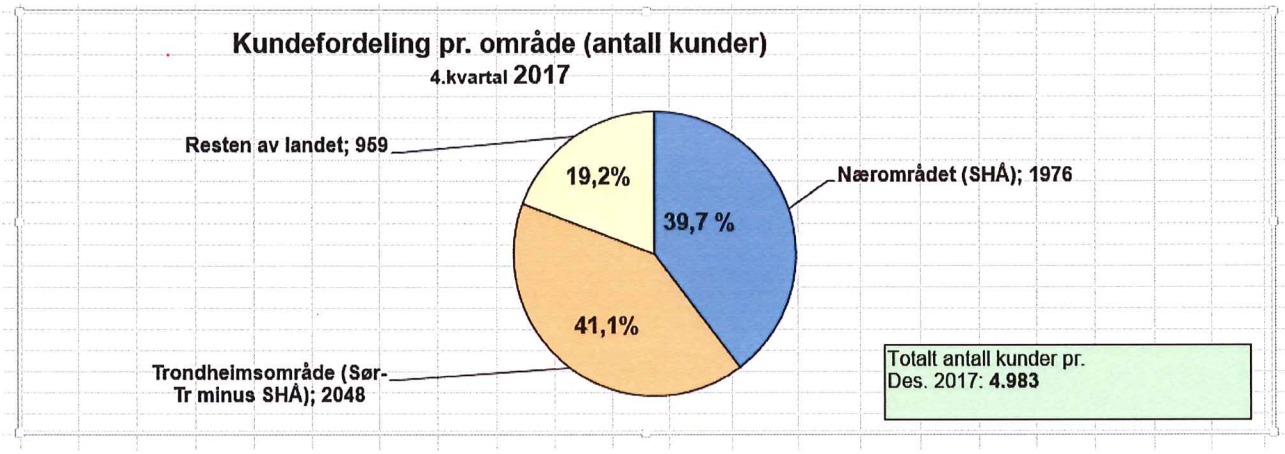

En alliansebank i eika.

RAMMEBETINGELSER

Norsk økonomi i 2017

Norsk økonomi vendte tilbake til normal vekst igjen i 2017, etter svak utvikling i de foregående to år, drevet av økte boliginvesteringer og god vekst i det private konsum. BNP for Fastlands-Norge økte med om lag 2 pst i 2017 skal en tro et gjennomsnitt av prognosegivere, med en vekst i privat konsum på hele 2,5 pst fra året før. Boliginvesteringene økte markert, drevet av de senere års sterke prisvekst for brukte boliger.

Arbeidsledigheten målt ved arbeidskontorene falt fra 4,4 pst i desember 2016 til om lag 4,0 pst ved utgangen av 2017. Et strammere arbeidsmarked som ikke ser ut til å ha gitt økt lønnspress dette år. For 2017 vil lønnsvekst bli om lag 2,5 pst. Konsumprisveksten steg med normale 1,8 pst fra 2016 til 2017.

2017 var året da prisene i boligmarkedene i Norge fikk et markert omslag, med en nedgang i andre halvår etter flere år med sterk prisvekst. Boligprisveksten i hovedstaden fikk det sterkeste omslag, men omslaget var tydelig også i våre andre storbyer. Statistisk Sentralbyrås bruktboligindeks for Norge i 4. kvartal i 2017 var 4 pst lavere enn toppen i 1. kvartal samme år.

Norges Bank holdt rentene uendret gjennom året, med en foliorente på 0,5 pst. I løpet av året holdt bankenes utlånsrente for flytende boliglån seg ganske stabil på 2,5 pst.

Kredittveksten for husholdninger var på 6,4 pst fra november 2016 til samme måned i 2017. Husholdningenes gjeld er nå rekordstor, til tross for at boligprisene har falt tilbake. For å bremse låneveksten innførte Finanstilsynet forsommeren 2017 nye og strengere retningslinjer for forbrukslån. Boliglånsforskriften fra desember 2016 ble videreført, og bankene fikk krav om økt motsyklisk kapitalbuffer, opp fra 1,5 til 2,0 pst, fra januar 2018.

Hverken boligprisfall, innstramninger i boliglånsforskriften eller nye retningslinjer for forbrukslån har så langt klart å få ned gjeldsveksten merkbart.

Husholdningenes høye gjeldsbyrde var en sårbarhet i økonomien i 2017, en sårbarhet som vedvarer inn i 2018. Norske foretak økte sin gjeld med 4,9 pst i året til november 2017, hjulpet av en bedring i utsiktene for næringslivet.

Egenkapitalbevis viste en sterk utvikling gjennom 2017. OSEEX, som er delindeksen for egenkapitalbevis på Oslo Børs, steg med 25 pst gjennom året.

Kronekursen svekket seg gjennom 2017 med om lag 3 pst målt ved den handelsveide indeks i-44. Dette til tross for at oljeprisen løftet seg fra 59 USD per fat for Brent Blend, til 62 USD i løpet av året. En endring som normalt skulle gi styrket kronekurs. Utenrikshandelen ble hjulpet av økte oljepriser, og Norge endte med et handelsoverskudd på 160 milliarder kroner for 2017, opp 12.7 pst fra året før.

I senere år har økt oljepengebruk bidratt til økonomisk vekst. I 2017 økte bruken av oljepenger målt ved det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet med 12 milliarder kroner, motsvarende 0,4 pst av BNP for Fastlands-Norge. Et solid vekstbidrag som både ga rom for skattelette, og for om lag 10 000 flere offentlige ansatte gjennom året.

Ved utgangen av 2017 var utsiktene for 2018 gode for de fleste næringer utenom boligbygging hvor tidene er mere usikre enn de har vært i senere år. Konsensusestimater tilsier at vi får en vekst på om lag 2 pst i Fastlands-Norges BNP.

EIKA ALLIANSEN

Haltdalen Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 69 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet - og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

9. januar 2018 sa 11 banker opp alle avtalene med Eika Gruppen og datterselskapene. Avtalene opphører når de respektive oppsigelsfrister utløper, de fleste med tre kalenderårs frist. De 11 uttredende bankene utgjør: Askim og Spydeberg, Aasen, Drangedal, Klæbu, Harstad, Lofoten, Selbu, Sparebanken DIN, Stadsbygd, Tolga-Os og Ørland.

Lokalbanken ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsytere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv.

I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgiving, kreditt og finans- produkter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 69 lokalbanker med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og arbeidsplasser i mange norske lokalsamfunn.

Eika-Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppens visjon er «Vi styrker lokalbanken».

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice.

I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene.

En alliansebank i eika.

en unik mulighet til å fortsette som hovedbankforbindelse (morbank) når næringslivskundene blir involvert i større prosjekter.

Haltdalen Sparebank er hovedsponsor for de største lokale lagene: Haltdalen IL, Ålen IL, Hessdalen IL og Singsås IL. Av de største enkeltsponsingene i 2017 var Holtålen Turforening den største, banken sponset ny løypemaskin med kr. 100 000,-

BANKENS DRIFT I 2017

RESULTAT

Haltdalen Sparebank har lagt sitt 119.driftsår bak seg, og bankens drift har gått meget bra.

Det var forventet en høyere rentenetto i 2017 enn i 2016

I slutten av 2017 var bankens rentemargin på 1,95 % mot samme tidspunkt i fjor da den var på 1,88%. Vi har fortsatt sterk konkurranse fra andre banker, men har klart å oppnådd en bedre prising gjennom en kontinuerlig gjennomgang av porteføljen.

Dette har gjort at vi har klart å levere en rentenetto som er cirka 3,2 mill. kroner bedre enn 2016.

I 2017 var det ingen endringer i styringsrenten. Den siste renteendringen i styringsrenten skjedde i rentemøtet den 17.03.2016, og siden har styringsrenten ligget stabilt på 0,50%.

Vi har oppretthold volum og redusert skadeprosenten på forsikringsområdet, og vi har klart å øke vår margin på utlån i Eika Boligkreditt (EBK). Det gjør at andre inntekter har økt samtidig som arbeidet med å få flere kunder over på effektive elektroniske tjenester har medført lavere kostnader på betalingsformidling.

Vi har en økningen på 0,7 mill. kroner på provisjonsinntekter, dette skyldes i hovedsak provisjonsinntekter fra EBK og provisjoner på verdipapirforvaltning –kjøp og salg av fond for egne kunder.

Rente- og obligasjonsmarkedet hadde for oss en nedgang i 2017. Dette har gjort at vi i 2017 har hatt en vesentlig lavere avkastning på vår portefølje av verdipapirer enn i 2016.(Lavere renteinntekter og lavere nettoverdiendring) Vi har hatt en netto verdiendring (urealisert) på våre obligasjoner og verdipapirer; verdien var i 2016 på 1,0 mill. kroner mot 0,1 mill. kroner i 2017.

Sum driftskostnader har vært uendret fra 2016 til 2017. De største postene på dette området er personalkostnadene, administrasjonskostnadene og andre driftskostnader. VI har hatt en reduksjon i driftskostnadene på cirka 1,0 mill. kroner som skyldes en regnskapsmessig gevinst ved avviklingen av ytelsesordningen. Pensjonsutgiftene i 2016 var på 1,4 mill. kroner mot 0,3 mill. kroner i 2017. Kostnadene til Eika-gruppen har hatt en liten nedgang, men eksterne tjenester har hatt en økning på cirka 0,770 mill. kroner. I tillegg har vi hatt en økning på 0,100 mill. kroner som gjelder leie av lokaler i Trondheim.

Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er et kredittforetak som er eid av 67 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på om lag 100 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

NÆROMRÅDET

Haltdalen Sparebank regner strekningen Støren – Røros med tettstedene Haltdalen, Ålen og Singsås som sitt nærområde. Holtålen kommune har i løpet av 2017 klart å øke sitt folketall, og per årsskifte var vi 2043 innbyggere. Det er første gangen at kommunen har en prosentvis økning som landet for øvrig – en økning på cirka 1%.

Ekstra gledelig er det at det i hovedsak er barnefamilier som kommer til kommunen, og dette har ført til fullt belegg i både skoler og barnehager. Kommunen er nå i en situasjon der det utredes muligheter for utbygging av både skole og barnehager for å få plass til barna.

Det er i 2017 ferdigstilt 16 omsorgsboliger ved sykehjemmet i Ålen og alle disse er nå utleid. Dette er et tilbud for kommunens innbyggere, og gir kommunen mulighet til å gi et godt tjenestetilbud.

Haltdalen Sparebank er Holtålen kommune sin bankforbindelse. Vi mener at det er viktig at nettopp bank og kommune spiller på lag Spesielt gjelder dette for å skape utvikling hvor også banken tar samfunnsansvar ved å støtte opp om boligbygging og lokalt næringsliv.

På Singsås er det i løpet av 2017 blitt ferdigstilt et leilighetskompleks på 10 leiligheter, hvorav 9 leiligheter allerede er solgt og innflyttet.

HognaBrygg AS ble etablert i 2015, og hadde sitt første driftsår i 2016. I 2017 ble HognaBrygg AS tildelt 1.prisen for årets øl under «Det Norske Måltid». («Det Norske Måltid» er en kåring av de beste mat og drikkeproduktene i Norge.)

2017 har vært et stabilt driftsår med sterkt fokus på salg og mersalg. Dette har gitt resultater, men ingen ting kommer av seg selv. Vi minnes stadig om at konkurransen har blitt hardere, og mange aktører er interessert i våre kunder. Oppfølging av eksisterende kunder står sentralt i vårt daglige arbeid.

Det er fortsatt en økende aktivitet rundt ameta-samarbeid med andre banker i Eika Alliansen. Tilgang til større bolig- og utbyggingsprosjekter har gjort denne formen for samarbeid enda viktigere. Dette gir oss

Resultat av drift før tap, nedskrivninger og skatt var på 12,5 mill. kroner i 2017 eller på 0,87 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFVK), mot et resultat på 10,4 mill. kroner eller 0,79 % av GFVK i 2016.

Resultatet etter tap og nedskrivninger, men før skatt, ble på 12 mill. kroner noe som er 6,3 mill. kroner høyere enn i 2016.

Rentenetto

Dette er forskjellen mellom renteinntekter og rentekostnader og utgjør i tillegg til rentemarginen (margin mellom utlån og innskudd) også renter på innlån (funding) og plasseringer av bankens overskuddslikviditet i markedet.

Rentenettoen er i 2017 på 28,0 mill. kroner som utgjør 1,95 % av GFVK, mot 24,8mill. kroner eller 1,88% i 2016. Dette er en økning i rentenettoen på 7 punkter.

Vi har økt vår utlånsmargin med 8 punkter fra 2,84% til 2,92%, og vi har redusert vår innskuddsmargin med 4 punkter fra 0,40% til 0,36%. Kundemarginen har derfor økt med totalt 12 punkter fra 2,44% i 2016 til 2,56% i 2017.

Som et strategisk ledd har vi brukt muligheten til å flytte boliglån innenfor 60 % sikkerhet til Eika Boligkreditt (EBK). Presset er fortsatt stort fra markedet og konkurrerende banker, men nedgangen har vært begrenset.

Netto provisjonsinntekter

Dette består i hovedsak av inntekter fra salg av forsikringer (Eika Forsikring), salg av plasseringsprodukter (Eika Kapitalforvaltning), provisjoner fra Eika Boligkreditt (EBK) og gebyrinntekter fra betalingsformidlingen. Netto provisjonsinntekter ble på 8,5 mill. kroner i 2017 mot 7,8 mill. kroner i 2016.

Banken har over flere år arbeidet med å bli en salgsorganisasjon.

Vi ser at økt kompetanse gir økt salg. Derfor er den jobben vi gjør med kompetanseheving viktig i forhold til det å lykkes med å øke andre inntekter. 2017 har vi brukt ressurser på utdanning og vedlikehold av kompetanse. Stabile og økte provisjonsinntekter på bla forsikringssalg, plasseringsprodukter, betalingsformidling og på provisjoner fra EBK viser at vår satsning på kompetanse er viktig.

Inntekter fra betalingsformidling som utgjør cirka en tredjepart av alle provisjonsinntektene våre, er på samme nivå i 2017 som i 2016, på 3,4 mill. kroner noe som også var forventet.

Inntektene på forsikring er uendret og utgjør kr. 2,3 mill. kroner. Provisjonssatsen på forsikring var i 2016 på 14%.

Provisjonsinntektene for EBK er på 3,0 mill. kroner i 2017 mot 2,7 mill. kroner i 2016. Økningen skyldes primært økning av marginen på utlånene. Vi har hatt noe økning i volum, men denne har vært mindre enn forventet. Vi vil også fortsette arbeidet med å få flere tjenester over på digitale kanaler slik at kostnadene reduseres og netto inntekter øker.

Salg av plasseringsprodukter har økt med 0,3 mill. kroner til 0,5 mill. kroner i 2017. Årsaken til dette er innføring av nye spareprodukt, og økt fokus i media på fondssparing framfor sparing i bank.

Andre gebyr- og provisjonsinntekter– er økt fra 0.5 mill. kroner til 0,8 mill. kroner. Dette består i hovedsak av andre manuelle gebyrer samt korrigeringer i forhold til Ametalån.

Det er stort fokus på å øke bankens provisjonsinntekter framover. Alle bankene i Eika Gruppen har en del å gå på i forhold til dette. Det vil derfor være fokus på området fra Eika sentralt noe som også forventes å komme vår bank til gode.

Andre inntekter

Andre inntekter består i hovedsak av avkastning på verdipapirer. Andre inntekter var på 1,5 mill. kroner i 2017 mot 3,5 mill. kroner i 2016.Situasjonen i finansmarkedene har vært stabilt i 2017, aksjemarkedet har også vært stabilt. Bankens utbytte og gevinster på verdipapirer utgjør 1,4 mill. kroner av andre inntekter.

Kostnader

Sum driftskostnader utgjør til sammen 25,7 mill. kroner for 2017 eller 1,79 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFVK), mot 25,6 mill. kroner eller 1,95 % av GFVK pr 31.12.2016. Dette er en forbedring i kostnadsindeksen.

Økning på personalkostnadene på 0,4 mill. kroner til 11,1 mill. kroner skyldes sluttvederlag til tidligere banksjef. For øvrig er arbeidsstokken redusert med cirka 2 stillinger.

VI har hatt en reduksjon i driftskostnadene på cirka 1,0 mill. kroner som skyldes en regnskapsmessig gevinst ved avviklingen av ytelsesordningen.

Andre driftskostnader har en økning på 0,6 mill. kroner til 7,8 mill. kroner som skyldes eksterne kostnader/tjenester i som er advokater, revisjon samt utkontraktering av tjenester. Flere av disse er allerede avviklet eller lagt på is. De største kostnadene er knyttet opp mot Eika Alliansen og SDC (data) er de største. – men har i året som har gått ikke hatt noen vesentlige økninger.

Bankens kostnader i forhold til inntekter (K/I) er ved utgangen av 2017 på 67,3% mot 71,2 % ved utgangen av 2016. K/I justert for verdipapirer viser en nedgang fra 78,8% i 2016 til 70,1% i 2017.

Rammekostnadene ved å drive bank øker stadig og da forholdsvis mer hos mindre banker enn hos de større. Likevel har vi klart å påvirke kostnadene våre i positiv retning. Målet er å komme ned mot en K/I på 60 % ved utgangen av nærværende budsjettperiode/strategiperiode, dvs 2019.

Tap og tapsavsetninger

Banken har foretatt tapsavsetninger på 0,5 mill. kroner i 2017, mot 4,6 mill. kroner i 2016.

Gruppevise tapsavsetninger er på 5,5 mill. kroner og utgjør 0,43% av brutto utlån pr 31.12.2017, som er det samme som i 2016. Individuelle tapsavsetninger var på 4,1 mill. kroner og utgjør 0,32% av brutto utlån.

Den totale tapsavsetningen utgjør 0,75% av brutto utlån. Banken har en lav andel av næringslivsengasjement i porteføljen. Denne var ved utgangen av 2017 på 16% av totalporteføljen.

Misligholdte lån ut over 90 dager var på 6,6 mill. kroner pr. 31.12.2017 mot 28,6 mill. kroner pr. 31.12.2016.

Banken har gode rutiner for oppfølging av mislighold og restanselister, og har i 2017 inngått avtale med Conecto AS for ytterligere oppfølging.

BALANSE

I forbindelse med finanskrisen i 2008 fikk vi en endring i bankens balanse ved at interessen for trygge innskudd i bank tok seg kraftig opp. Selv om den finansielle situasjonen i verden har stabilisert seg, ser vi at interessen for å plassere penger i bank holder seg. Det ser ut til at folk med mye penger er bevisst på å spre innskuddene sine, og det medfører at interessen for våre spareprodukter fremdeles er høy. Vi ønsker også disse innskuddene fordi det gir banken trygghet i forhold til funding og dermed muligheten av å fortsette som egen bank. I tillegg krever nytt regelverk god likviditet i bankene.

Haltdalen Sparebank hadde en positiv vekst i forvaltningskapitalen i 2017. Forvaltningskapitalen ved utgangen av 2017 var på 1 490 mill. kroner mot 1 350 mill. kroner i 2016. Dette er en økning på 140 mill. kroner. Banken har en portefølje i Eika Boligkreditt (EBK) på 454 mill. kroner ved utgangen av 2017, mot 432 mill. kroner i utgangen av 2016.

Forvaltningskapitalen inkludert EBK er økt fra 1.782 mill. kroner til 1.943 mill. kroner. Dette gir en vekst på 9,0 %.

Veksten skyldes både økt innlån fra markedet og en utlånsvekst inkludert EBK på 10 %. En del av veksten skyldes nok økte boligpriser i nærmarkedet, men primært øker vi porteføljen utenfor vårt nærområde.

Verdipapirer

Bankens samlede verdipapirbeholdning er på 179,8 mill. kroner hvor aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning utgjør 33,6 mill. kroner. Vi har en obligasjonsbeholdning på 146,2 mill. kroner. Forvaltning av obligasjonsporteføljen er satt ut til Eika Forvaltning AS.

Av aksjebeholdningen på 33,5 mill. kroner er 2 mill. kroner plassert i aksjefond og 31,5 mill. kroner i langsiktige aksjer. Aksjer i Eika Boligkreditt AS utgjør 25,6 mill. kroner og aksjer i Eika-Gruppen AS utgjør 1,9 mill. kroner. Resten av beholdningen er aksjer er kjøpt av strategiske årsaker.

Utlån

Bankens utlån i egen balanse var på 1.279 mill. kroner pr. 31.12.2017 mot 1.144 mill. kroner pr 31.12.2016. Utlånsveksten i egen balanse er på 135 mill. kroner noe som tilsvarer 11,8 %. I tillegg har banken en portefølje i Eika Boligkreditt (EBK) på 454 mill. kroner, en økning fra 2016 på 22 mill. kroner. Utlånsvekst inkludert EBK er på 10 %. Utlånsporteføljen har økt gjennom 2017. Veksten skjer hovedsakelig i utlån til privatkunder. BM andelen utgjør nå 16 % av brutto utlån, og er ca. 1% lavere enn den vi hadde i 2016.

Haltdalen Sparebank har 88,3 % av sine utlånskunder i Sør-Trøndelag, som er en økning på ca. 2 % fra i fjor.

Innskudd

Det er strategisk viktig for Haltdalen Sparebank å ha en høy innskuddsdekning. Banken har erfart at innskudd er en langsiktig fundingkilde. Vi fikk mye innskudd i forbindelse med finanskrisen i 2008, og disse innskuddene er stort sett fremdeles i banken.

Innskudd fra kunder var på 1.011 mill. kroner pr 31.12.2017 mot 997 mill. kroner pr 31.12.2016. Dette er en økning på 14 mill. kroner. Innskuddsdekninga er ved utgangen av 2017 på 79 % mot 87 % i 2016. Innskuddsdekninga er under bankens mål på 85 %. Det har vært vanskelig å øke innskuddsmassen da kampen om disse kundene er stor. Stort fokus på alternative pengeplasseringer og nye plasseringsprodukter har ført til at flere benytter seg av dette.

Egenkapital og kapitaldekning

Egenkapitalen er pr. 31.12.2017 på 119,1 mill. kroner. Egenkapital i forhold til totalkapitalen utgjør 8,0 % mot 8,2 % pr. 31.12.2016. Egenkapitalavkastningen er på 7,9% i 2017 mot 4,3 i 2016.

I forbindelse med at banken etablerer eierandelskapital er det blitt etablert et garantikonsortium på 31,5 millioner kroner.Garantikonsortiet sikrer fulltegning av emisjonen. Kapitalbehovet skyldes et ønske om å styrke ren kjernekapital for å sikre videre utlånsvekst, samt å tilfredsstille strengere kapitalkrav fra myndighetene Bankens kapitaldekning per 31.12.2017 er på 18,6% – mot 15,3% per 31.12. 2016.

Det refereres i tillegg til note 3, 22 samt side 14.

VIRKSOMHETSSTYRING, INTERN KONTROLL OG RISIKOSTYRING

STYRING AV VIRKSOMHETEN (CORPORATE GOVERNANCE)

Haltdalen Sparebank har fokus på å etterleve etiske prinsipper. For å utvikle et godt tillitsforhold mellom banken og de viktigste interessegruppene, er det nødvendig med gode styringssystemer for virksomheten.

Dette innebærer blant annet:

- Et kompetent og uavhengig styre

- Gode interne styringsprosesser
- En objektiv og uavhengig eksternrevisjon
- Åpen og god kommunikasjon med ansatte og omgivelsene for øvrig.

Styret arbeider etter en årsplan og har årlige vurderinger av arbeidsformen med sikte på forbedringer. De fungerer også som revisjonsutvalg. Styret vedtar/reviderer årlig bankens strategidokument. De ansatte i banken er også med på dette møte. Styret får månedlig rapporter over bankens resultat, markeds- og kapitalmessig utvikling. Kvartalsvis gjennomgås bankens risikorapporter og tapsvurderinger. I tillegg får styret informasjon fra banksjefen med referater fra møter som banksjefen har deltatt i og en oppdatering av nye regelverk og saker som bransjen er opptatt av. De månedlige rapportene til styret blir hele tiden evaluert for å kunne gi et mest mulig helhetlig inntrykk av bankens drift. I tillegg rapporteres det spesielt på de fokusområder og de målsettinger vi har satt oss på det årlige strategi-/budsjettmøtet

SAMFUNNSANSVAR

Det er en økende bevissthet i næringslivet om at bedrifter har ansvar i samfunnet utover å skape bedriftsøkonomisk overskudd. Både internasjonalt og i Norge er det en trend at virksomhetene utvikler egne strategier for samfunnsansvar, kalt CSR (corporate social responsibility). Sparebankene har sitt fundament i det lokalsamfunnet de er en del av og har derfor et spesielt ansvar i forhold til dette.

Haltdalen Sparebank ønsker å bidra aktivt til en positiv samfunnsutvikling i bankens nærområde gjennom:

- å være en attraktiv lokal finansiell partner kjennetegnet av fellesskap med lokalsamfunnet, korte og raske beslutningsveier, fair play og høy servicegrad
- å være en støttespiller for kultur, idrett og næringsutvikling lokalt.

For å kunne være en slik samarbeidspartner har vi lagt vekt på å være en aktiv, veldrevet bank med vekst og god økonomisk drift. Bankens oppgave er å drive god og kontrollert bankvirksomhet med vekt på inntjening og soliditet slik at vi fortsatt kan være en trygg og god lokalbank.

ANSATTE OG ARBEIDSMILJØET

Haltdalen Sparebank har i 2017 ved starten av året 14,8 årsverk, og ved slutten av året var det redusert til 12,8 årsverk. Pr. 31.12.2017 har banken 13 ansatte pluss en renholder i ca. 15 % stilling. Av bankens ansatte er det 8 kvinner og 5 menn hvorav 1 ansatt arbeider deltid. Bankens ledergruppe består av 4 personer; 2 kvinne og 2 menn. Bankens styre har 5 medlemmer som består av 2 kvinner og 3 menn. I tillegg deltar 1. vara fast på styrets møter, og det er en mann. Styret mener at vi har en akseptabel kjønnsmessig balanse i virksomheten. Styret og administrasjonen tilstreber likestilling mellom kjønnene, og at ingen skal diskrimineres på grunnlag av rase, kjønn, religion eller lignende.

Etter gjeldende pensjonsordning har ansatte rett til avtalte framtidige pensjonsytelser. Ordningen omfatter alderspensjon, uførepensjon, ektefelle- og barnepensjon. Netto pensjonskostnader blir medtatt

i personalkostnadene i regnskapet. Gjennom tariffavtalen er banken med i ordningen om avtalefestet førtidspensjon (AFP).

Ved slutten av 2017 ble det besluttet at den ytelsesbaserte pensjonsordningen skulle avvikles. Ordningen er alt for kostnadskrevende for banken, og de tre gjenstående i ordningen ble overført til den innskuddsbaserte ordningen. Banken har pr. 31.12.2017 ingen medarbeider som benytter AFP-ordningen.

Arbeidsmiljøet har i 2017 vært godt.

Det har i 2017 blitt gjennomført tiltak for å videreutvikle banken som en god og attraktiv arbeidsplass, og dette har vi lykkes med. De ansattes tillitsvalgte og ledelsen møtes ved behov og har drøftelser av saker som er av viktighet for begge parter, blant annet forhold som angår arbeidsmiljø og trivsel på arbeidsplassen.

Sykefraværet var totalt på 1,56 % i 2017.

Det er ikke forekommet ulykker med personskade i banken i løpet av 2017. Bankens virksomhet er ikke av en slik karakter at det forurenser det ytre miljø.

FRAMTIDSUTSIKTER

Det er bankens strategi at god inntjening er viktigere enn høy vekst. Resultatet av ordinær drift i 2017 er meget positivt, men ikke i henhold til de krav som styret satte i budsjettet. Våre inntekter har økt betydelig dette året, mens kostnadene har vært stabile gjennom året. Utlånsveksten er positiv, og vi er gjennom god innskuddsdekning godt forberedt på de utfordringer som myndighetenes krav til likviditet krever.

Kostnadsvekst og økte kompetansekrav gjennom endrede rammebetingelser er bankens største utfordring framover. Stordriftsfordelene er nå blitt mer framtredende og dette vil nok fortsette. Derfor vil utviklingen og relasjonene i våre allianser ha stadig større betydning for banken. Det har gjennom årene ofte blitt stilt spørsmål ved om de mindre bankene kan klare å bestå som selvstendige enheter. Signalene fra blant annet Finanstilsynet er klare, de ønsker færre og større banker. Ingen tør å si at vi ikke kan bestå, for historien har vist at vi har vært endringsdyktig og klart å tilpasse oss nye krav, men samtidig ser vi at det blir stadig mer utfordrende å stå alene.

Styret besluttet i 2017 å bli egenkapitalbevisbank. Dette for å kunne opprettholde målsettingen om en fortsatt god og balansert vekst i bankens nærområde, samt å videreutvikle bankens gode forhold til det lokale næringslivet. Kapitalbehovet skyldes et ønske om å styrke ren kjernekapital for å sikre denne veksten samt å tilfredsstille strengere kapitalkrav fra myndighetene. Banken ønsker også at lokale eiere skal kunne ta del i verdiskapningen som skjer i banken.

I forbindelse med at banken etablerer eierandelskapital er det blitt etablert et garantikonsortium på NOK 31,5 millioner. Garantikonsortiet sikrer fulltegning av emisjonen. Banken opplevde god interesse for garantikonsortiet, som ble fulltegnet i løpet av få dager. Garantistene består av kunder av banken, lokale investorer og andre egenkapitalbevisinvestorer. Finanstilsynet har godkjent i brev av 25.01.2018 at emisjonen kan gjennomføres i tidsrommet 19. februar til 9. mars 2018.

Garantikonsortium ble etablert med en tegning på inntil 31,5 mill. kroner. Oppslutningen om emisjonen var stor, og vi fikk en overtegning på 0,5mill. kroner. Tegningsperioden for EK-bevis- gjennomføres i tidsrommet 19.02-9.03.2018.

Styret ønsker å takke de ansatte for deres endringsvilje og evne til å stå på for banken. Vi ønsker også å takke alle bankens kunder og forbindelser for et godt samarbeid og god oppslutning om banken i 2017.

STYRETS FORSLAG TIL DISPONERING AV ÅRETS OVERSKUDD.

Styret foreslår at årets overskudd etter skatt på kr 9,061 mill. kroner fordeles slik:

Gaver til allmennyttige formål	kr 60.000,-
Overføres til bankens fond	kr 9.001.000,-
Sum disponert	**kr 9.061.000,-**

Etter styrets oppfatning er forutsetningen om fortsatt drift til stede, og årsregnskapet for 2017 er satt opp under denne forutsetning. Styret mener at det framlagte regnskapet gir et rettvisende bilde av bankens stilling pr. 31.12.2017 og driften for 2016.

Haltdalen, 31.12.2017 / 29.01.2018

Thor A. Johansson
Styrets leder

Bjørn Hovstad
Styrets nestleder

Anita Engan
Styremedlem

Lars A. Seeberg Nygård
Styremedlem

Anne Mette Digre
Ansatterepresentant

Berit Aune
Banksjef

En alliansebank i eika.

Årsregnskap 2017

RESULTATREGNSKAP

Tall i tusen kroner	NOTE	2017	2016
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		652	403
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		46.146	42.294
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		2.217	2.666
Andre renteinntekter og lignende inntekter		4	1
Sum renteinntekter og lignende inntekter		**49.019**	**45.364**
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		141	283
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		12.852	14.549
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		5.003	3.558
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	2.172	1.449
Andre rentekostnader og lignende kostnader	8	801	728
Sum rentekostnader og lignende kostnader		**20.970**	**20.568**
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		**28.049**	**24.796**
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		1.151	2.268
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		**1.151**	**2.268**
Garantiprovisjoner		193	224
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		9.877	9.093
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	**10.070**	**9.317**
Andre gebyr og provisjonskostnader		1.553	1.544
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	9	**1.553**	**1.544**
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		111	965
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		(2)	(10)
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		281	228
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	**391**	**1.183**
Driftsinntekter faste eiendommer		20	24
Andre driftsinntekter		35	1
Sum andre driftsinntekter		**55**	**25**
Netto andre driftsinntekter		**10.115**	**11.249**
Sum driftsinntekter		**38.164**	**36.045**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2017	2016
Lønn		9.013	8.606
Pensjoner	10	329	1.406
Gevinst ved overgang fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjon			
Sosiale kostnader		1.805	725
Administrasjonskostnader		6.432	7.440
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	**11**	**17.579**	**18.178**
Ordinære avskrivninger		254	284
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	**13**	**254**	**284**
Driftskostnader faste eiendommer		182	349
Andre driftskostnader		7.661	6.859
Sum andre driftskostnader	**14**	**7.843**	**7.208**
Tap på utlån		494	4.663
Sum tap på utlån, garantier m.v.	**2**	**494**	**4.663**
Gevinst/tap		3	30
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		**3**	**30**
Resultat av ordinær drift før skatt		**11.998**	**5.742**
Skatt på ordinært resultat	15	2.936	1.112
Resultat for regnskapsåret		**9.061**	**4.630**
Til disposisjon		**9.061**	**4.630**
Overført til/fra sparebankens fond		9.001	4.570
Avsatt til utbetaling av gaver		60	60
Sum overføringer og disponeringer	**20**	**9.061**	**4.630**

En alliansebank i eika.

EIENDELER

Tall i tusen kroner	Noter	2017	2016
Kontanter og fordringer på sentralbanker	16	31.522	32.271
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		2.012	1.137
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		**2.012**	**1.137**
Kasse-/drifts- og brukskreditter		77.094	54.430
Byggelån		8.620	29.015
Nedbetalingslån		1.193.564	1.061.162
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	**2**	**1.279.278**	**1.144.607**
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(4.090)	(3.540)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(5.500)	(5.500)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		**1.269.688**	**1.135.567**
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		34.004	30.974
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		112.231	115.063
Sum sertifikater og obligasjoner	**6**	**146.235**	**146.037**
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		33.587	29.873
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	**6**	**33.587**	**29.873**
Utsatt skattefordel	15	288	486
Sum immaterielle eiendeler		**288**	**486**
Maskiner, inventar og transportmidler		58	103
Bygninger og andre faste eiendommer		2.478	2.425
Sum varige driftsmidler	**13**	**2.535**	**2.528**
Andre eiendeler		42	5
Sum andre eiendeler		**42**	**5**
Opptjente ikke mottatte inntekter		2.543	2.171
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1.126	363
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1.126	363
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		**3.669**	**2.534**
SUM EIENDELER		**1.489.579**	**1.350.436**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

GJELD OG EGENKAPITAL

Tall i tusen kroner	Noter	2017	2016
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		24.841	40.431
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17	**24.841**	**40.431**
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		885.557	832.631
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		125.689	164.532
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17	**1.011.246**	**997.162**
Obligasjonsgjeld		285.072	174.828
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18	**285.072**	**174.828**
Annen gjeld		5.641	4.992
Sum annen gjeld	19	**5.641**	**4.992**
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		**3.654**	**2.171**
Pensjonsforpliktelser	10	(0)	729
Utsatt skatt	15	-	-
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		**-0**	**729**
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		40.000	20.000
Sum ansvarlig lånekapital	18	**40.000**	**20.000**
SUM GJELD		**1.370.455**	**1.240.313**
Sparebankens fond		119.110	110.108
Gavefond		15	15
Sum opptjent egenkapital	20	**119.125**	**110.123**
SUM EGENKAPITAL		**119.125**	**110.123**
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		**1.489.579**	**1.350.436**

Haltdalen, 31.12.2017 / 29.01.2018

Thor A. Johansson
Styrets leder

Bjørn Hovstad
Styrets nestleder

Anita Engan
Styremedlem

Lars A. Seeberg Nygård
Styremedlem

Anne Mette Digre
Ansatterepresentant

Berit Aune
Banksjef

En alliansebank i eika.

KONTANTSTRØMANALYSE – DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner	2017	2016
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(134.615)	(129.153)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	45.921	42.395
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	14.084	66.185
Renteutbetalingar på innskudd fra kunder	(13.658)	(15.266)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	(15.590)	40.174
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	510	121
Endring sertifikat og obligasjoner	(198)	(1.902)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	2.314	2.659
Netto provisjonsinnbetalinger	8.518	7.773
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	393	1.193
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-	-
Utbetalinger til drift	(27.099)	(23.975)
Betalt skatt	(915)	(2.735)
Utbetalte gaver	(60)	(60)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	**-120.396**	**-12.591**
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	**(261)**	-
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	-
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(3.795)	(5.819)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	**82**	-
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	1.155	2.298
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	**-2.819**	**-3.521**
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	110.244	14.990
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(4.731)	(3.342)
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	20.000	5.000
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	(2.172)	(1.449)
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	**123.341**	**15.198**
A + B + C Netto endring likvider i perioden	**126**	**-914**
Likviditetsbeholdning 1.1	33.408	34.322
Likviditetsbeholdning 31.12	**33.534**	**33.408**
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Sentralbanken	31.522	32.271
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	2.012	1.137
Likviditetsbeholdning	**33.534**	**33.408**

Likviditetsbeholdningen består av kontantbeholdning, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre finansinstitusjoner.

En alliansebank i eika.

GENERELLE PRINSIPPER

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettvisende bilde av bankens resultat og stilling.

Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyr som bare dekker bankens direkte kostnader ved etablering av lånet blir inntektsført i sin helhet når lånet utbetales. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid. Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når det betales.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risikoen er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Bankens største engasjementer vurderes særskilt hvert kvartal. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes.
Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens utlånsportefølje av lån som ikke er individuelt vurdert for nedskrivning. Det nye risikoklassifiseringssystemet er grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte risikoklasse er basert på historiske tap i Eika-bankene. Nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens totale låneengasjement.

Overtatte eiendeler

Banken har pr. 31.12.2017 ingen overtatte eiendeler.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2017.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Banken har ingen renteinstrumenter utenfor balansen pr. 31.12.2017.

Verdipapirer

Bankens beholdning av verdipapirer deles i omløpsmidler og anleggsmidler. Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig).

Obligasjoner og sertifikater

Bankens obligasjoner er klassifisert som omløpsmidler, og er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Det benyttes priser notert i markedet eller antatt salgspris. Bankens pengemarkedsfond oppfyller kravene til markedsbaserte finansielle omløpsmidler i årsregnskapsforskriften for bank, og måles til virkelig verdi.

Aksjer og egenkapitalbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. På papirer som ikke omsettes på børs eller andre aktive markeder benyttes anskaffelseskost. Eventuelt innhentes uavhengig verdivurdering av enkeltpapirer.

Dersom virkelig verdi av aksjene er klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivinger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Bankbygg/fast eiendom	2 - 4 %
Inventar og innredning	10 - 20 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	33 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Banken har avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte fra 31.12.2017. Dette gjelder 3 ansatte som er flyttet over på innskuddsbasert ordning. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 5 % av lønn opptil 7,1 G og 8 % for andel av lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller krav om obligatorisk tjenestepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Bankens ansatte har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omleggelse av AFP ordningen er bankens ansatte som ikke har anledning til å fortsette i den gamle ordningen, nå overført til ny felles AFP ordning. Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av bankens andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel, behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel per 31.12.2017 er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt / utsatt skattefordel beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.2017.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs.

Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

NOTE 1: FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSTYRING

Haltdalen Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instrukser i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko (herunder markedsrisiko) og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2017 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instrukser og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.
Banken har ikke inngått kontrakter for 2017 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:
- pant i fast eiendom
- pant i registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- pant i fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskontokreditt.

Maksimal kreditteksponering

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2017	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	1.074.375	31.948	8.229	490	1.114.062
Utlandet			-		-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	35.799	3.629	400	3.000	36.828
Industriproduksjon	13.577	1.513	505		15.596
Bygg og anlegg	43.147	3.635	2.725		49.508
Varehandel, hotell/restaurant	24.019	2.053	2.475	400	28.147
Transport, lagring	8.692	1.775	2.136		12.603
Finans, eiendom, tjenester	62.433	842	-	200	63.075
Sosial og privat tjenesteyting	17.233	2.003	276		19.512
Offentlig forvaltning	-	-	-		-
Sum	**1.279.278**	**47.398**	**16.746**	**4.090**	**1.339.331**

I tillegg til kontraktsfestede forpliktelser, har banken avgitt lånetilsagn på kr 6,2 millioner fordelt på kr. 1,2 millioner på bedriftsmarkedet og kr. 5,0 millioner på personmarkedet.

2016	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	952.007	34.367	23.273	2.940	1.006.707
Utlandet			-		-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	27.005	2.284	400		29.689
Industriproduksjon	14.914	1.188	790		16.892
Bygg og anlegg	41.150	2.014	2.173	200	45.137
Varehandel, hotell/restaurant	21.916	2.724	1.213	400	25.452
Transport, lagring	6.198	87	1.262		7.547
Finans, eiendom, tjenester	73.270	1.403	1.479		76.152
Sosial og privat tjenesteyting	7.714	2.514	301		10.529
Offentlig forvaltning	434	-	-		434
Sum	**1.144.607**	**46.581**	**30.891**	**3.540**	**1.218.538**

Maksimal kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 21. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsportføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. I forbindelse med vurderingen av kvalitet samt migrasjon i bankens utlånsportefølje er det pr. 31.12.17 benyttet et risikoklassifiseringssystem basert på 10 friske

risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger. Antall klasser bidrar til at endringer (migrasjon) på kundenivå vil være synlig på et tidligst mulig tidspunkt. Dette vil også bidra til et bedre totalbilde av utviklingen av kvaliteten i bankens utlån. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundeadferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kreditthåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktsstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelige av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, risikoklassifisert portefølje både for privat- og bedriftskundemarked sammen med antatt sannsynlighet for mislighold og tap og en prosentvis avsetning til gruppenedskrivning.

Risikoklassifisering

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv. Av samlede lån til kunder på 1.279 millioner er hele 84,0 % utlånt til personkunder og 88,3 % gitt til kunder innen Sør-Trøndelag. Banken benytter et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det vekt på betalingsevne og sikkerhet med hovedvekt på sikkerhet. Styret får en jevnlig rapportering av innvilgede lån og restanse- og overtrekkslister. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.
Utlånsvolumet er delt i 12 risikogrupper, hvor gruppe 1-3 representerer liten risiko og hvor 8-10 er lån med høy risiko. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittratinger. Tabellen nedenfor viser den akkumulerte (økonomi og sikkerhet) kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler

Personmarkedet

2017	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	811.434	31.367	290	
Middels risiko, klasse 4-7	171.656	395	400	
Høy risiko, klasse 8-10	89.069	185		
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	2.178			490
Ikke klassifisert	39	1		
Totalt	**1.074.376**	**31.948**	**690**	**490**

2016	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	687.737	31.942	515	
Middels risiko, klasse 4-7	164.886	1.871	626	
Høy risiko, klasse 8-10	75.703	257	77	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	23.616	298	-	2.940
Ikke klassifisert	65	0	-	
Totalt	**952.007**	**34.367**	**1.218**	**2.940**

Bedriftsmarkedet

2017	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	15.987	3.598	1.244	
Middels risiko, klasse 4-7	99.167	7.057	5.599	
Høy risiko, klasse 8-10	71.071	4.707	1.674	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	18.677	88	-	3.600
Ikke klassifisert	0	-	-	
Totalt	**204.902**	**15.450**	**8.517**	**3.600**

2016	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	21.362	1.126	590	
Middels risiko, klasse 4-7	99.431	7.917	5.111	
Høy risiko, klasse 8-10	65.552	3.132	1.916	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	6.254	40		600
Ikke klassifisert	1			
Totalt	**192.600**	**12.214**	**7.618**	**600**

Banken har valgt å vektlegge risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prislisten. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også en tilsvarende lavere rente.

Generelle vurderinger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi samt lokale markedsforhold.

Personmarked

Tapsnivået i personmarkedet har vært lavt i mange år.

Et relativt lavt rentenivå vil gi positiv stimulans til husholdningenes økonomi, noe som kan bety økt betalingsevne. Samtidig kan stigende arbeidsledighet og høyere krav til sikkerhet bety at privatøkonomien rammes og at det blir vanskelig å betjene lån over en tid.

Det forventes at gjennomsnittlig tap innenfor personmarkedet holdes innenfor maksimalt 0,15 % av lånemassen for 2017-2018.

Bedriftsmarked

Fremtidige tap er forventet å komme fra engasjementer i risikoklassene 7-10. For risikoklasse lav risiko (1-3) forventes fremtidige tap å bli minimale. Det er ikke foretatt endring i anslag for fremtidig tap i 2017-2018. Porteføljen følges opp tett opp av banken.

Spesifikasjon av utlånsporteføljen

UTLÅN

	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	35.799	2,8 %	27.005	2,4 %
Industriproduksjon	13.577	1,1 %	14.914	1,3 %
Bygg og anlegg	43.147	3,4 %	41.150	3,6 %
Varehandel, hotell/restaurant	24.019	1,9 %	21.916	1,9 %
Transport, lagring	8.692	0,7 %	6.198	0,5 %
Finans, eiendom, tjenester	62.433	4,9 %	73.270	6,5 %
Sosial og privat tjenesteyting	17.233	1,4 %	7.714	0,7 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	434	0,0 %
Sum næring	**204.902**	**16,1 %**	**192.600**	**17,0 %**
Personkunder	1.074.375	84,6 %	952.007	83,8 %
Brutto utlån	**1.279.278**		**1.144.607**	
Individuelle nedskrivninger	-4.090	-0,3 %	-3.540	-0,3 %
Gruppenedskrivninger	-5.500	-0,4 %	-5.500	-0,5 %
Netto utlån til kunder	**1.269.688**	**100,0 %**	**1.135.567**	**100,0 %**
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	453.764		431.672	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	**1.723.452**		**1.567.239**	

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra Eika BoligKreditt i 2017 eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2017. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 4,5 mill. kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Se note 21 vedrørende utlån hos Eika Boligkreditt.

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Renter på lån som er nedskrevet er for 2017 resultatført med 0,8 mill. kroner.

Mislighold og tapsutsatte lån

Misligholdte lån	2017	2016	2015	2014	2013
Misligholdte lån i alt	6.566	28.629	11.368	2.881	286
Individuelle nedskrivninger	-540	-1.190	-1.545	-500	-
Netto misligholdte lån i alt	**6.026**	**27.439**	**9.823**	**2.381**	**286**

Fordeling av misligholdte lån	2017	2016	2015
Personmarked	**1.629**	**23.141**	**6.579**
Næringssektor fordelt:			
Bygg og anlegg	-	697	5
Varehandel, hotell/restaurant	4.937	4.791	4.518
Transport, lagring	-	-	47
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	219
Misligholdte lån i alt	**6.566**	**28.629**	**11.368**

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt etter 90 dager etter at overtrekket fant sted.

Tapsutsatte lån	2017	2016	2015	2014	2013
Øvrige tapsutsatte lån i alt	14.199	10.089	765	284	58
Individuelle nedskrivninger	-3.550	-2.350	-200	-160	-40
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	**10.649**	**7.739**	**565**	**124**	**18**

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2017	2016	2015
Personmarked	**548**	**9.332**	**-**
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske	12.581		
Varehandel, hotell/restaurant	1.070	758	765
Tapsutsatte lån i alt	**14.199**	**10.089**	**765**

Tap og nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger på utlån	2017	2016
Individuelle nedskrivninger 01.01.	3.540	1.745
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning		-905
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	750	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden		2.700
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-200	
Individuelle nedskrivninger 31.12.2016	**4.090**	**3.540**

Individuelle nedskrivninger på utlån - fordelt på person/næring	2017	2016
Personmarked	**490**	**2.940**
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	3.000	
Bygg og anlegg		200
Varehandel, hotell/restaurant	400	400
Finans, eiendom, tjenester	200	
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	**4.090**	**3.540**

Nedskrivninger på grupper av utlån	2017	2016
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5.500	3.700
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-	1.800
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.2016	**5.500**	**5.500**

Tapskostnader utlån/garantier	2017	2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	550	1.795
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	1.800
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger		962
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger		200
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-56	-93
Periodens tapskostnader	**494**	**4.663**

Nedskrivning for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner

Banken har ingen nedskrivninger for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner verken i 2017 eller i 2016.

Konsentrasjonsrisiko

Som en del av bankens oppfølging av kredittrisiko, måles også store engasjement. Banken hadde 4 store utlånsengasjement ved utgangen av 2017, (større enn 10 % av ansvarlig kapital). Det største utlånsengasjementet var på 14,1 % av ansvarlig kapital. Engasjementet er innenfor bransjen husholdning.

Lovmessig grense for store engasjement er 25 % av ansvarlig kapital. Bankens rutiner tilsier at store engasjement skal følges opp månedlig. I følge bankens risikopolicy skal ikke noe engasjement overstige 20 % av ansvarlig kapital og banken bør ikke ha mer enn to kunder med engasjement over 15 mill, og disse må i tilfelle ikke være i samme bransje. Med engasjement med én enkelt kunde forstås også summen av engasjementer for to eller flere motparter når disse er slik at økonomiske vansker hos den ene sannsynligvis vil medføre betalingsvanskeligheter for den eller de andre.

Eksponeringen mot bankens kunder er ellers godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

	2017		2016	
Utlån fordelt geografisk	Beløp	%	Beløp	%
Sør-Trøndelag	1.129.979	88,3 %	988.434	86,4 %
Nord-Trøndelag	36.756	2,9 %	44.186	3,9 %
Oslo	32.505	2,5 %	26.197	2,3 %
Akershus	16.498	1,3 %	19.566	1,7 %
Buskerud	3.591	0,3 %	5.218	0,5 %
Hedmark	16.211	1,3 %	14.686	1,3 %
Andre fylker	43.737	3,4 %	46.320	4,0 %
Brutto utlån	**1.279.278**	**100,0 %**	**1.144.607**	**100,0 %**

Utlån til virkelig verdi

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Banken har ingen utestående utlån med fast rente.

Beregning av virkelig verdi for utlån med fast rente, er foretatt for sammenligningsformål gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Forskjellen mellom bokført verdi og beregnet virkelig verdi er vurdert som uvesentlig, og utlån med fast rente er derfor balanseført til amortisert kost.

	2017	
Utlån virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	1.279.278	1.279.278
Utlån til kunder med fast rente	-	-
Brutto utlån	**1.279.278**	**1.279.278**

NOTE 3 – ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning nå er 12,0 % og til kapitaldekning 15,5 %. Finansdepartementet besluttet å øke den motsykliske bufferen med 0,5 % opp til 2,0 % med effekt fra 31.12.2017.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

- Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.
- Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %.
- Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.
- Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantesikkerhet eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.
- Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.
- Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har risikovekt på 100 %.

Kapitaldekningen ble rapportert iht. Basel III/CRD IV.

Haltdalen Sparebank har en kapitaldekning på 18,63 % og ren kjernekapital på 13,82 % per 31.12.17.

Myndighetenes krav til bankene vedrørende kapitaldekningen har økt betydelig de siste årene, og ikke minst nå sist med et Pilar II-påslag på 3,4% til vår organisasjon. Styret besluttet med Generalforsamlingens godkjenning å foreta en emisjon på 31.5 NMOK. Dette nettopp for å styrke bankens kapitaldekning. Hvis dette ikke hadde skjedd, ville banken ha vært i brudd med det nye kapitalkravet pr. 31.03.2018.

Kapitaldekning

	2017	2016
Sparebankens fond	119.110	110.108
Gavefond	15	15
Sum egenkapital	**119.125**	**110.123**
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-14.856	-10.119
Sum ren kjernekapital	**104.269**	**100.004**
Fondsobligasjoner	20.000	20.000
Fradrag for overgangsregler for fondsobligasjoner		-
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-1.857	-8.637
Sum kjernekapital	**122.412**	**111.367**
Ansvarlig lånekapital	20.000	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-1.857	
Sum tilleggskapital	**18.143**	**-**
Netto ansvarlig kapital	**140.555**	**111.367**

	2017	2016
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	-	-
Lokal regional myndighet	6.906	6.401
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	8.335	10.423
Foretak	56.875	79.282
Massemarked	-	-
Pantsikkerhet eiendom	520.621	464.994
Forfalte engasjementer	6.300	29.622
Obligasjoner med fortrinnsrett	7.627	6.013
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	233	50
Andeler i verdipapirfond	2.000	2.000
Egenkapitalposisjoner	33.087	32.375
Øvrige engasjementer	64.723	52.434
CVA-tillegg	-	-
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-18.570	-18.756
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	**688.137**	**664.838**
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	66.390	61.694
Sum beregningsgrunnlag	**754.527**	**726.532**
Ren kjernekapitaldekning i %	**13,82 %**	**13,76 %**
Kjernekapitaldekning	**16,22 %**	**15,33 %**
Kapitaldekning i %	**18,63 %**	**15,33 %**

En alliansebank i eika.

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskredittter tatt med under kolonne 3-12 mnd på linjen for utlån til kunder.

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter
EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	31.522	31.522
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	2.012	2.012
Utlån til kunder	81.629	11.900	58.761	241.853	885.135	-9.590	1.269.688
Obligasjoner/sertifik.	-	30.994	30.041	85.200		-	146.235
Aksjer	-	-	-	-	-	33.587	33.587
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	6.535	6.535
Sum eiendeler	**81.629**	**42.894**	**88.802**	**327.053**	**885.135**	**64.066**	**1.489.579**

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	24.841	24.841
Innskudd fra kunder	164.914	93.160	64.116			689.055	1.011.246
Obligasjonsgjeld	-	-	50.075	234.998	-	-	285.072
Fondsobligasjoner	-	-	-	20.000	-	-	20.000
Ansvarlig lån	-	-	-	20.000	-	-	20.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	9.295	9.295
Egenkapital	-	-	-	-	-	119.125	119.125
Sum gjeld og egenkapital	**164.914**	**93.160**	**114.191**	**274.998**	**-**	**842.315**	**1.489.579**

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert likvide verdipapirer for 66,3 millioner kroner i Norges Bank. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 63,7 millioner kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner. Det er avtalt en trekkmulighet på 60 mill. kroner på bankens oppgjørskonto i DnB.

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, likviditetsindikator 1 og 2 og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer som for eksempel likviditetsindikator 1 og innskuddsdekning, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 85 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 79,1 % mot 87,1 % året før.

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 107,3 % pr. 31.12.2017, mens likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 111,2 %. Banken hadde LCR på 153 og NSFR på 128 pr. 31.12.2017.

Likviditetssituasjonen vurderes som tilfredsstillende for banken.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Banken er eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser. Bankens styre har fastsatt maksimumsrammer for bankens renterisiko. Ettersom bankens innlån fra kunder og utlån til kunder løper til flytende rente, er det ingen reell risiko på denne aktiviteten. Det er ingen utlån til fast rente pr 31.12.2017. Alle rentepapirer har flytende rente, og bankens renterisiko knyttet til rentepapirer er derfor begrenset. Styret har utarbeidet rammer for renterisiko på rentebærende papirer. Det foretas en løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter
EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	31.522	31.522
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	2.012	2.012
Utlån til kunder	-	-	-	-	-	1.269.688	1.269.688
Obligasjoner/sertifik.	30.059	111.176	5.000			-	146.235
Aksjer	-	-	-	-	-	33.587	33.587
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	6.535	6.535
Sum eiendeler	**30.059**	**111.176**	**5.000**	**-**	**-**	**1.343.344**	**1.489.579**

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	24.841	24.841
Innskudd fra kunder	164.914	93.160	64.116	-	-	689.055	1.011.246
Obligasjonsgjeld	64.943	220.129	-	-	-	-	285.072
Fondsobligasjoner	-	20.000	-	-	-	-	20.000
Ansvarlig lån	20.000	-	-	-	-	-	20.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	9.295	9.295
Egenkapital	-	-	-	-	-	119.125	119.125
Sum gjeld og egenkapital	**249.858**	**333.290**	**64.116**	**-**	**-**	**842.315**	**1.489.579**

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først forta renteendringer på

sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.
Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

Banken har lav renterisiko på sine utlån, da mer enn 99 % av lånene i egne bøker hadde flytende rente ved årets utgang. Fastrenteinnskudd utgjør ved utgangen av året kr 322 mill.

Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 1,5 millioner kroner. Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen.

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Prisrisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvarederivater er eksponert for denne risikoen.

Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapir-beholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i likvide obligasjoner med begrenset risiko for store fall i markedsverdi. Obligasjonsporteføljen er forvaltet av Eika Kapitalforvaltning AS som har spesialkompetanse innen området. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styrene i selskapene. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stresscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Banken har ingen inngåtte derivatavtaler pr 31.12.2017.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av prisrisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Banken har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2017.

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere, det er bestemt maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. De fleste obligasjoner er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Følgelig er mesteparten av bankens obligasjoner enten statsgaranterte eller i finansinstitusjoner.

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Utsteds av det offentlige				
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	15.000	15.018	15.016	15.037
Ikke børsnoterte	19.000	18.988	18.988	19.004
Sum utstedt av det offentlige	**34.000**	**34.006**	**34.004**	**34.041**
Utstedt av andre				
Institusjoner				
Børsnoterte				
Ikke børsnoterte	36.000	36.117	36.067	36.092
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	61.000	61.296	61.130	61.290
Ikke børsnoterte	15.000	15.034	15.034	15.098
Sum utstedt av andre	**112.000**	**112.447**	**112.231**	**112.480**
Sum sertifikater og obligasjoner	**146.000**	**146.453**	**146.235**	**146.521**

Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM.

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirer er i NOK.

Den gjennomsnittlige effektive renten på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 1,52 % og fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Deponerte obligasjoner i Norges Bank som kan pantsettes.
Markedsverdien av de deponerte obligasjoner utgjør ved årsskiftet 66,3 millioner.
Låneverdi fratrukket haircut er kr. 63,7 millioner.

Ansvarlig lånekapital i andre finanansinstitusjoner		2017	2016
NO0010663685	Nesset Sparebank	-	1.000
NO0010709520	Grong Sparebank	-	1.984
Sum		**-**	**2.984**

Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Omløpsaksjer	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert						
	984.861.060	Dolphin Group ASA	101.000	747	-	-
	980.747.026	Bulk Invest ASA	8.300	100	-	-
		Visa-A	66	30	30	62
		Visa-C	154	69	69	144
Sum børsnotert			**109.520**	**946**	**99**	**206**

Anleggsaksjer			Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Ikke børsnotert						
	979.319.568	Eika Gruppen AS	41.974	1.920	1.920	5.142
	986.918.930	Kredittforeningen for Sparebanker	920	948	948	-
	937.896.581	Hjelmeland Sparebank	3.733	411	371	411
	937.894.805	Kvinesdal Sparebank	4.827	483	439	483
	916.148.690	Spama AS	50	5	5	-
	990.747.156	Nåva Treningsstuido BA	5	5	5	-
	989.618.660	Røros Næringshage	100	100	100	-
	885.621.252	Eika Boligkreditt AS	6.061.229	25.640	25.640	25.396
	813.300.532	Trøndelag Eiendom AS	18.750	300	300	-
	913.124.790	Trondheim Aktiv Eiendomsmegling AS	100	1.000	1.000	-
	913.851.080	BankID	35	55	55	-
		SDC AF 1993 H. A	1.555	705	705	768
Sum Ikke børsnoterte anleggsaksjer			**6.133.278**	**31.572**	**31.488**	**32.199**

Endringer i 2017	Anleggsaksjer
Inngående balanse	27.772
Tilgang 2017	3.795
Avgang 2017	-82
Gevinst/tap ved salg	3
Nedskriving	-
Utgående balanse	**31.488**

Rente og aksjefond			Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Ikke børsnotert						
	980.134.350	Eika Norden	143	600	600	923
	980.439.291	Eika Spar	113	500	500	715
	982.577.462	Eika Global	445	500	500	779
	985.682.976	Eika Norge	100	400	400	539
Sum rente og aksjefond			**801**	**2.000**	**2.000**	**2.956**

Netto verdiendring og gevinst/-tap på verdipapirer som er omløpsmidler og valuta

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2017	2016
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	165	492
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-128	-111
Kursregulering obligasjoner	74	584
Netto gevinst/-tap obligasjoner	**111**	**965**
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler		
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler		
Kursregulering aksjer og andeler	-2	-10
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	**-2**	**-10**
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	281	228
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	**391**	**1.183**

NOTE 7 - RENTER OG LIGNENDE KOSTNADER PÅ ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

	2017	2016
Ansvarlig lånekapital	760	
Fondsobligasjoner	1.412	1.449
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånakapital	**2.172**	**1.449**

For å styrke egenkapitalen ble det i 2017 utstedt et ansvarlig lån på 20 millioner kroner.
Pr 31.12.2017 var fondsobligasjonens andel i kjernekapitalen 20 millioner kroner og ansvarlig låns andel 20 millioner kroner.
Løpetid på fondsobligasjonen er evigvarende med rett til forlengelse etter 5 år. Rentebetingelser på lånet er NIBOR + 600 basispunkter.
Løpetid på ansvarlig lån er 10 år med rett til forlengelse etter 5 år. Rentebetingelser på lånet er NIBOR + 310 basispunkter.

Lånenes betingelser er spesifisert i note 18.

NOTE 8 - ANDRE RENTEKOSTNADER

	2017	2016
Avgift til Sikringsfondet	801	728
Sum andre rentekostnader	**801**	**728**

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr 2 millioner som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kreditsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret samt første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte.

Ny lov om innskuddsgaranti og krisehåndtering er til behandling i Finanskomiteen, og innstillingen skal etter planen behandles i Stortinget 6.mars 2018.

Avgift for 2018 er beregnet til 0,9 millioner kroner.

NOTE 9 - PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2017	2016
Garantiprovisjon	193	224
Formidlingsprovisjon	33	8
Betalingsformidling	3.370	3.346
Verdipapirforvaltning og -omsetning	466	279
Provisjon Eika Boligkreditt	2.964	2.665
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	2.292	2.263
Andre provisjons- og gebyrinntekter	752	533
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	**10.070**	**9.317**

Provisjonskostnader	2017	2016
Transaksjonsavgifter og lignende	1.157	1.217
Betalingsformidling, interbankgebyrer	179	248
Andre provisjonskostnader	217	79
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	**1.553**	**1.544**

NOTE 10 - PENSJON

Banken har avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte fra 31.12.2017. Dette gjelder 3 ansatte som er flyttet over på innskuddsbasert ordning. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 5 % av lønn opptil 7,1 G og 8 % for andel av lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller krav om obligatorisk tjenestepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Ved avvikling av den ytelsesbaserte ordningen er det regnskapsført en regnskapsmessig gevinst på 0,73 millioner.

Pensjonsforpliktelser som dekkes over drift (usikrede ytelser)

AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Årets pensjonskostnad	2017	2016
Kostnadsført kollektiv pensjonsordning	661	1.031
Kostnadsført AFP	133	123
Kosnadsført innskuddsbasert ordning (OTP)	263	252
Regnskapsmessig gevinst ved avvikling av ytelsesordning	-729	
Sum pensjonskostnader	**329**	**1.406**

NOTE 11 - LØNNS- OG ADMINISTRASJONKOSTNADER

	2017	2016
Lønn til ansatte	8.678	8.258
Honorar til styre og tillitsmenn	336	349
Pensjoner	329	1.406
Arbeidsgiveravgift	1.593	599
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	212	126
EDB-kostnader	2.681	3.311
Markedsføring	969	766
Reiser, opplæring etc	288	632
Rekvisita	157	162
Honorarer eksterne tjenester	1.830	2.019
Telefon, porto	506	549
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	**17.579**	**18.178**
Antall ansatte pr 31.12.	14,0	15,0
Antall årsverk pr 31.12.	13,0	14,6
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	14,0	13,7

NOTE 12 - LÅN OG YTELSER

	Lønn og honorarer	Pensjons-ordning	Annen godt-gjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Banksjef	949	55	4	1.008	
Ass. Banksjef	688	74	4	766	1.548
Kredittsjef	559	24	4	587	2.668
Sum ledende ansatte	**2.196**	**153**	**13**	**2.362**	**4.216**
Styret					
Styrets leder	90		10	100	
Øvrige styremedlemmer	202	16	5	222	
Samlede ytelser og lån til styret	**292**	**16**	**14**	**322**	**-**
Forstanderskap/Innskytervalgte					
	44	122		165	
Samlede ytelser og lån til forstanderskapet	**44**	**122**	**-**	**165**	

Årslønn banksjef er på 1050 000,-. Det er i tillegg kostnadsført og avsatt for lønn for 2018 i regnskapet for 2017.

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Beløpet er ikke ført som kostnad, men reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.

Lånene er gitt til en rente lik innlånspol 2 i EBK, reguleres kvartalsvis.
Lånene er sikret med pant innenfor 85 % av verdi, maksiamalt lånebeløp er på 2,5 mill. kroner (over 2,5 mill. kroner er vilkår i forhold til gjeldene 1.hjemslån) med en maksimal løpetid på 30 år.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

Banken hadde i 2017 ingen transaksjoner med nærstående parter utover overnevnte transaksjoner.

Banken benytter ikke bonus – eller resultatavhengige godtgjørelser til ansatte eller tillitsvalgte.

NOTE 13 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	Bygninger og andre faste eiend.	Inventar / Innredning	Kontormask. og EDB utstyr	Sum
Kostpris 01.01.2017	4.791	565	495	5.851
Tilgang	229	32		261
Avgang				-
Kostpris 31.12.2017	**5.020**	**597**	**495**	**6.113**
Akkumulerte avskrivinger 01.01.2017	2.366	548	410	3.323
Tilbakeførte avskrivninger på				-
utrangerte driftsmidler				-
Ordinære avskrivinger	176	5	72	254
Akkumulerte avskrivinger 31.12.2017	2.542	554	482	3.577
Bokført verdi 31.12.2017	**2.478**	**44**	**14**	**2.535**

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m²	Herav utleid areal m²	Balanseført verdi 31.12
Haltdalen	Kontorbygg	600		2.051
Haltdalen	Næring/bolig	200	80	427
Sum				**2.478**

Samlet utgjorde husleieinntekter for 2017 kr 20.000,- Gjelder leie av 1. etasje i Gammelbanken til tidligere banksjef.

NOTE 14 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2017	2016
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	182	349
Honorar ekstern revisor	560	536
Leie av lokaler	203	114
Andre kostnader leide lokaler	30	14
Maskiner, inventar og transportmidler	558	503
Eksterne tjenester	868	97
Forsikringer	76	148
Kostnader Eika Gruppen AS	3.946	4.094
Ordinære tap	3	25
Andre driftskostnader	1.418	1.328
Sum andre driftskostnader	**7.843**	**7.208**

Spesifikasjon av revisjonshonorar:		
Lovpålagt revisjon	231	248
Attestasjon	80	70
Skatterådgivning	25	16
Andre tjenester utenfor revisjon	224	203
Sum revisjonshonorar inkl. mva	**560**	**536**

NOTE 15 – SKATT

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 25 % av skattemessig resultat.
For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Andre skattebegrep:

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:

- Permanente forskjeller: Ikke fradragsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.
- Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskaps og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt av alminnelig inntekt samt formuesskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr 31.12.

	2017	2016
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	11.998	5.742
Permanente forskjeller	-1.075	-2.119
Endring midlertidige forskjeller	-790	-712
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	**10.133**	**2.911**
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	**2.533**	**728**

Skattekostnad	2017	2016
Betalbar inntektsskatt for året	2.533	728
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-4	15
Formuesskatt	210	192
Endring i balanseført utsatt skattefordel	197	616
Endring i utsatt skattefordel ikke via resultatregnskapet	-	-438
Sum skattekostnad	**2.936**	**1.112**

Betalbar skatt fremkommer som følger:		
Formuesskatt	210	192
Inntektsskatt	2.533	728
Sum betalbar skatt	**2.743**	**920**

Oversikt over midlertidige forskjeller	Endring	2017	2016
Varige driftsmidler	-63	-934	-871
Over- / underfinansiert pensjonsforpliktelse	729	-	-729
Gevinst og tapskonto	-		
Obligasjoner og andre verdipapirer	124	-218	-342
Grunnlag utsatt skatt+/utsatt skattefordel-	**790**	**-1.152**	**-1.942**
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	**197**	**-288**	**-486**
Endring i skattesats			
Sum bokført utsatt skattefordel		**-288**	**-486**

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2017
25% skatt av resultat før skatt	2.999
25% skatt av permanente forskjeller	-269
25 % av endring midlertidige forskjeller	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-4
Formuesskatt	210
Endring utsatt skatt ført mot EK	
Endring utsatt skatt	
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	**2.936**

NOTE 16 - KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

	2017	2016
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	1.603	2.348
Kontanter i utenlandske valutasorter	128	156
Innskudd i Norges Bank	29.791	29.766
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	**31.522**	**32.271**

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering. Haltdalen Sparebank har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlandsk valuta.

NOTE 17 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2017 Beløp	%	2016 Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	24.841		40.431	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	-		-	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	**24.841**	**1,99 %**	**40.431**	**2,30 %**
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	885.557		832.631	
Med avtalt løpetid	125.689		164.532	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	**1.011.246**	**1,27 %**	**997.162**	**1,47 %**

Innskudd fra kunder	2017 Beløp	%	2016 Beløp	%
Lønnstakere og lignende	747.957	74,0 %	754.388	75,7 %
Utlandet		0,0 %		0,0 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	9.455	0,9 %	9.103	0,9 %
Industriproduksjon	6.193	0,6 %	5.490	0,6 %
Bygg og anlegg	15.257	1,5 %	10.518	1,1 %
Varehandel, hotell/restaurant	14.696	1,5 %	15.078	1,5 %
Transport, lagring	3.475	0,3 %	3.049	0,3 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	64.461	6,4 %	81.388	8,2 %
Sosial og privat tjenesteyting	102.745	10,2 %	105.089	10,5 %
Offentlig forvaltning	47.006	4,6 %	13.059	1,3 %
Sum innskudd	**1.011.246**	**100,0 %**	**997.162**	**100,0 %**

Innskudd	2017 Beløp	%	2016 Beløp	%
Sør-Trøndelag	725.235	71,7 %	694.745	69,7 %
Nord-Trøndelag	17.329	1,7 %	16.398	1,6 %
Oslo	110.947	11,0 %	116.683	11,7 %
Akershus	43.239	4,3 %	46.494	4,7 %
Buskerud	9.742	1,0 %	12.255	1,2 %
Hedmark	23.219	2,3 %	21.970	2,2 %
Andre fylker	81.535	8,1 %	88.618	8,9 %
Sum innskudd	**1.011.246**	**100,0 %**	**997.162**	**100,0 %**

NOTE 18 - GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER

Utestående pr 31.12.2017	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
Obligasjonslån						
NO0010693104	08.11.2013	08.11.2018	50.000	50.075		1,85 %
NO0010711070	22.05.2014	22.05.2019	75.000	75.126		1,71 %
NO0010775992	04.10.2016	04.10.2019	65.000	64.943		1,92 %
NO0010789548	23.03.2017	23.03.2020	50.000	49.964		1,89 %
NO0010802176	10.08.2017	10.08.2020	45.000	44.965		1,59 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			**285.000**	**285.072**		
Fondsobligasjon						
NO0010757008	04.03.2016	04.03.2021	20.000	20.000		6,77 %
			20.000	**20.000**		
Ansvarlig lån						
NO0010781958	13.01.2017	13.01.2022	20.000	20.000		3,91 %
			20.000	**20.000**		

NOTE 19 - SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2017	2016
Annen gjeld		
Bankremisser	37	199
Betalingsformidling	418	307
Skyldige offentlige avgifter	31	42
Betalbar skatt	2.743	919
Skattetrekk	453	540
Leverandørgjeld	1.296	2.401
Avsatt til gaver	60	60
Annen gjeld ellers	604	524
Sum annen gjeld	**5.641**	**4.992**

NOTE 20 – EGENKAPITAL

	Spb. fond	Gavefond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	**110.108**	**15**	**110.123**
Utbetalte gaver			
Årsoppgjørsdisposisjoner	9.001		9.001
Egenkapital 31.12.2017	**119.110**	**15**	**119.125**

	2017	2016
Avsatt til utbetaling av gaver	60	60
Overført til Sparebankens fond	9.001	4.570
Sum	**9.061**	**4.630**

En alliansebank i eika.

I forbindelse med disponeringen er det avsatt kr 60 000 til gaver som er bokført som annen gjeld.

NOTE 21 – GARANTIANSVAR

	2017	2016
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	4.664	4.299
Kontraktsgarantier	4.544	4.537
Andre garantier		
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	**9.207**	**8.836**
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	7.539	22.055
Sum garantiansvar	**16.746**	**30.891**

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.17 lån for kr 454 mill. hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

	2017	2016
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	2.539	17.055
Tapsgaranti	5.000	5.000
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	**7.539**	**22.055**

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene.

Pr. 31.12.2017 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har kjøpt aksjer i EBK for 3,8 millioner kroner i 2017 for at EBK skal nå sitt kapitalmål.

	2017		2016	
Garantier fordelt geografisk	**Beløp**	**%**	**Beløp**	**%**
Sør-Trøndelag	16.131	96,3 %	30.276	98,0 %
Nord-Trøndelag	120	0,7 %	120	0,4 %
Oslo	-	0,0 %	-	0,0 %
Akershus	20	0,1 %	20	0,1 %
Buskerud	75	0,4 %	75	0,2 %
Andre fylker	400	2,4 %	400	1,3 %
Sum garantier	**16.746**	**100,0 %**	**30.891**	**100,0 %**

NOTE 22 – NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	**2017**	**2016**
Balanse		
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	1.438.182	1.313.729
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	70,1 %	78,8 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	0,0 %	12,9 %
Egenkapitalavkastning*	7,9 %	4,3 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	23,4 %	23,9 %
Innskuddsmargin hittil i år	-0,36 %	-0,40 %
Utlånsmargin hittil i år	2,92 %	2,84 %
Netto rentemargin hittil i år	1,95 %	1,88 %
Resultat etter skatt i % av FVK	0,63 %	0,35 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	16,0 %	16,8 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	29,7 %	31,2 %
Innskuddsdekning	79,1 %	87,1 %

** EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert*

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	**2017**	**2016**
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	13,82 %	13,76 %
Kjernekapitaldekning	16,22 %	15,33 %
Kapitaldekning	18,63 %	15,33 %
Leverage ratio	8,14 %	8,25 %
Likviditet		
LCR - Liquidity Coverage Ratio	153	88
NSFR - Net Stable Funding Ratio	128	128
Likviditetsindikator 1	107,33	106,77
Likviditetsindikator 2	111,15	110,94

Revisorkonsult AS

Medlem av Den norske Revisorforening

Foretaksnr.: NO 928 942 767 MVA
Bankgiro: 1895.05.66414
Internett: www.revisorkonsult.no

Til generalforsamlingen i
Haltdalen Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert Haltdalen Sparebanks årsregnskap for 2017 som viser et overskudd på tkr 9 061. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet.* Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon
Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.
Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Hovedkontor:
Parkveien 1, 2500 Tynset
Tlf: 62 20 21 80
post@revisorkonsult.no

Avd. kontor Oslo:
Grenseveien 107, 0663 Oslo
Tlf: 21 99 22 70
rune.negaard@revisorkonsult.no

Avd. kontor Røros:
Tollef Bredalsvei 13, 7374 Røros
Tlf: 928 85 246
ole-bjarne.bekkos@revisorkonsult.no

Haltdalen Sparebank
UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2017

Styret og banksjefs ansvar for årsregnskapet
Styret og banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankenss regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Røros, 29. januar 2018
REVISORKONSULT AS

Petter Gullikstad
Statsautorisert revisor

Hovedkontor:
Parkveien 1, 2500 Tynset
Tlf: 62 20 21 80
post@revisorkonsult.no

Avd. kontor Oslo:
Grenseveien 107, 0663 Oslo
Tlf: 21 99 22 70
rune.negaard@revisorkonsult.no

Avd. kontor Røros:
Tollef Bredalsvei 13, 7374 Røros
Tlf: 928 85 246
ole-bjarne.bekkos@revisorkonsult.no